

I'm addicted to you, don't you know that you're toxic? EU pesticidenrecht en voorzorg

Dr. W.Th. Douma (EEL Consultancy)
w.t.douma@gmail.com

VMR bijeenkomst 3 juni 2026

'Naar een betere verankering van het voorzorgsbeginsel'

1

- Europese verordening pesticiden op papier gebaseerd op voorzorg, maar in praktijk veel gebreken
- Gevolg: veel teveel en te schadelijke pesticiden -> heel slecht voor waterkwaliteit & biodiversiteit, voor bijen en voor menselijke gezondheid
- EU verordening voorstel 2022, onderbouwd door effectbeoordeling: halveer gebruik in 2030
- Felle landbouwlobby -> voorstel van tafel

2

1

- HvJ EU uitleg EU-pesticidenverordening doet recentelijk beter recht aan voorzorgsbeginsel
- Closer-arrest: ondanks goedkeuring werkzame stof op EU-niveau bij nationale toelating recente wetenschappelijke inzichten inzake stof betrekken
- Cypermethrin-arrest: opnieuw goedkeuren werkzame stof alleen als veilig gebruik in 1 toepassing (via risico-beperkende maatregelen) in de praktijk haalbaar is
NB Vertaling laatste zaak 3 juni 2026 in 19 talen beschikbaar , maar nog steeds geen NL-versie; eigen vertaling in tijdschrift JM

3

- 10^e Omnibus-voorstel dec. '25 stelt diverse 'vereenvoudigingen' EU pesticiden verordening voor
 - Vb 1: i.t.t. Closer-arrest bij nationale toelating meer recente wetenschappelijke inzichten inzake de stof niet meer betrekken
 - Vb 2: afschaffen verplichte periodieke herbeoordelingen (Ctgb: slecht plan; hoogleraar toxicologie: "Nu moeten producenten bewijzen dat iets veilig is. In een beoordeling op basis van risico moet een andere partij dat aantonen – maar het is niet duidelijk wie dat is. Je gaat het voorzorgprincipe loslaten." (NRC 22 april 2026 en wetenschapstoets voor TK)
 - Vb 3: niet langer goedgekeurde middelen 2x langer nog te gebruiken dan nu (verlenging 'respijtpisode')

4

2

Conclusie

- Omnibus-voorstel i.s.m. EU-recht want zonder effectbeoordeling (en alleen inspraak industrie, landbouw etc.) nadelen veel groter dan voordelen
- Voorstel i.s.m. voorzorgsbeginsel & beginsel hoog beschermingsniveau
- Nodig: focus op Omnibus-voorstellen die EU-rechtsstaat in sneltreinvaart afbreken